

NAGYKÖRÖS és VIDÉKE

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap. A „Nagykörösi Gazdasági Egyesület” hivatalos lapja.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nagykörös, IV. ker. - Kossuth Lajos-tér 25.</p>	<p>Szerkesztő: Magyar Kázmér.</p>	<p>Előfizetési árak: HELYBEN: Égész évre 10 K, 6 évre 5 K, 12 évre 2 50 K</p>
<p>Megjelenik hetenként háromszor: Kedden, csütörtökön és vasárnap reggel.</p>	<p>Felélős szerkesztő és lapfajladonos: D. Tóth Ferenc.</p>	<p>VIDÉKEN: Égész évre 12 K, 6 évre 6 K, 12 évre 3 K. Egyre szám ára vasárnap 10, hétköznap 4 fill. Nettó áronként 50 fill.</p>

A tőkék mozgósítása.

Ki lehet ma annyira elfogult és tudatlan, vagy rosszakarutú, hogy pénzét, — legyen az kevés vagy sok, — dologtalanul, kamatoztatlanul hevertesse oldalára? Aki ilyesmit cselekszik ezekben a történelmi időkben, bizony nem létező ellenség az ellenségével. Jól felgöngyölt saját érdeke kívánja s hazájának előrangú szüksége van ma arra, hogy ne legyenek hűverő tőkék, hanem csak dolgozók. Értéktelen, holt anyag a liezőverő pénz, de óriási erő, ideális hatalom válik belőle akkor, ha dolgozik, ha oly cél szolgálataba szegődik, mely hitvány van megteremtési mindnyájunk álmát, a győzelmes, diadalmas békét. Eltel minden szegődnie minden tőkének a fizetés mellett — hiszen magas a kamat — az állam szolgálatába, mert ma mindennek és mindenkinek szolgálnia kell azt az egy szent célt, amelyet a haza tűzött maga elé. Ezt elősegíteni, ebben dolgozni, fáradni és küzdeni a legszebb és mindenekfeletti a legszentebb dolog.

A harmadik hadikölcsön eredménye legyen hatalmas, melyre büszkén hivatkozhatunk. Legyen az mindnyájunk számára ügye, nagy vállalkozása, melybe minden tőkeket fektessünk bele a biztos győzelem szent reményében. Ameddig az ország lakosságának csak három-négy százaléka jegyez hadikölcsönt, addig még nem mindenki tette meg kötelességét azok közül, akiknek ez módjában állna. Az a fontos, hogy minél többen sorakozzanak e zászló alá, ha egy-egy kis összegű jegyzéssel is, de a kis jegyzések sokasága, — amint az első két hadikölcsön eredménye mutatta, — igen nagy tőkeket képes előteremteli.

Mindenkihez eljutott az állam szöze s nem vonhatja ki magát senki annak hatása alól, mikor nem is ajánlókat, csak kölesőt kell adnia busás kamatra. Ahol nincs más aláírási hely, ott vannak a postahivatalok, melyek a postatakarékpénztár közvetítő-hivatalai gyanú elfogadnak minden jegyzést.

A postahivatalok mindig közvetlen összeköttetésben állanak az ország lakosságával: rajtuk keresztül bonyolódnak le minden társadalmi és gazdasági javakat érintő ügyek és emellett a legkönynyebben felalálhatók és kérvényesen megközelíthetők. Ilyen szervezet mellett a kis tőkék össztömörítésére

leginkább hivatva van a postatakarékpénztár, mely minden idők óta a kismemberek népszerű pénzüntétele ezben az országban.

Legyen ez az állampapír a hadikölcsönkötvény, a legnépszerűbb tőke elhelyezésmódja az országban a legkisebb és legnagyobb tőkék számára egyaránt, mert amellett, hogy a legbiztosabb helyre kerül a pénz, ahol a legnagyobb szükség van rá, még szent kötelességet is teljesít mindenkinek a jegyzet. Aki nem a haremzón szolgálja most a hazát, annak ez a papír lesz a nemesi levele arról, hogy megtette kötelességét e nagy szeri időkben.

Beszéletes, szép és biztos fizlet ez, mely mindenki a legnagyobb előnyököt nyújtja: az államtól hozzásegült legyvere diadalhoz, polgárait pedig vagyonuk szaporításához.

Uj mozgósítás ez — a tőkék mozgósítása. És mint ahogyan lelkesedve indult meg harcra kész katonáink millióinak áradata az ország legtavolabbi városából is, oly lelkesedéssel induljon most ottunk a tőkék sokaság: felelküdni, szolgálatba szegődni örökös hitességgel — a haza szolgálatába.

A szombati hangverseny.

Szombaton, f. hó 6-án volt a székesfehérvári sz. n. társulat utolsó előtti előadása hangversennyel egybekötve. Hazafelcsélt is szolgált ez a hangversenyestély, melyen több helybéli ur is közre működött, hogy t. i. a helyült jövedelméből a feldúlt kárpáti tiszhegy, a „Messe-Körös” felépítésére is jutassanak szeretettel egy-néhány fillert; ezért nagyszámú, megerőt közönség töltötte meg a színház termet.

Első pont gyanánt ügyöny mögött, a Hymnusz énekeltek: a közönség pedig az előtett tereben fellálla csendben hallgatta örökéleti nemzeti dalunkat, melyre igazán szükségünk van, most jobban, mint bármikor, hogy nyújts feleje vedőkat, ha küzd ellenséggel.

Ezután Danóczy Antal főgimn. tanár emelkedett szólásra, s nagyhatása, eszmeiben, érzelmekben gazdag, gyönyörű beszéd mondott, melynek alagpogondolata az volt: hasonlítsuk össze a mi szelvedéseinket, győtrődéseinket azoknak a tőmérédek nélkülözésével, fájdalommal, akik éretek küzdenek a véres csatásokon, a népek öldöklő harcában. A felelő napsgürtől azt

kerdezzük: láttad-e azt, akiről szépet állítottunk, azt mondjuk a futogó szellőnek: vidd el a mi közzentésünket kedveseinknek. Még mi így reménykedünk, egyszer csak hirdelen lecsap a mennydörgés villám: gyászbeszédet level... Mostis itt settenedik előttünk egy remhr; a harbórg kebelnek áradó érzési megzordának attól a kegyetlen látványtól, amelyet élénk vet egy föld poráig szjított, szerető hitves és négy kicsiny árva gyermek... Mindnyájan tudjuk a szomorv valót s szívünk fájdalommal remeg.

Micsoda a mi fájdalomunk azokhoz képest, akik életüket áldozták a Kárpátok sziklafalánál, amikor annak szűzes tetőt szentségtelen lábakkal tapodta a gaz orosz csorda; és a mi fiatal negyédtek, kiomló piros vérük emléke szentelte azokat! Micsoda a mi áldozatunk az emlékeztető! És mi sokszor emlí a kis áldozatolt is visszaridunk amit pedig könnyen meghozhatunk, sőt meg kell hoznunk: hazánk iránti szent kötelességből!

Nagyon szép lételemelő volt az ezután következett hangverseny.

Risey György főgimn. és tanítókpezedei zenetárnál ötletünk már régóta ismeretes nagy művészi tehetségenek újabb fényes bizonyosságát adta mesteri zongorajáték, melyet a közönség lelkes tapsjiharhal fogadott és a szereplő a közönség kívánságára egy újabb darabot is előadott szinten nagy sikerrel.

Fekete László „Három határon, három katonán” e melodráma lelkes elszavalásával megérdemelte elismerésünket. A szavalat köze a magyar, lengyel hymnusz és a németek „Wacht am Rhein.”-ét énekelte hangka csendűt Ezután Kamill Bertá énekelte szívhez szóló, de kisse erőltetett hangon, Pör Miklós „Fehérhús a habóriban”, de különösen „Nem ehettek lányok” előadásával, illetve szavalásával aratott siker. Caszár Kamilla énekelésével „Ha is ten volnék”, de főleg a könnyed, pajkos „Nem volt jatekom” sikerült, pompás elszavalásával megnyerte a méltán megérdemelt elismerést. Ezután Fehér Deszó győztes-részünk lépett fel ismert humorával, ügyesen. Mint mondá, két budapesti kabaré fog előadni, de csak előadni, mert éneklésre abszolúte nincs hangja. A vén bohém” és „Jász legény”-t adta elő sikerülten, mint némelyek szellemesen megjegyezték, patikus minderre alkalmas, annak minden jó áll! Zongorán kísérte Risey György. Hegedüs Deszó és Révész Böske művészi, pompás táncukkal büvtötek el, csupa szem volt az egész közönség és a hangosan

— **Előléptetés.** A M. Á. V. novemberi előléptétségi során Gonda József ellenőr, Szarmó Ambrus polgári leányiskolai igazgató sógora a VII. fiz. osztály második fokozatából az elsőbe lépett elő.

— **Márciusban vonulnak be a 42-50 éves népfőlkövek.** Mőta befejezést nyert a 42-50 éves II. osztályú népfőlkövek sorozása, azóta állandóan igazgatta a községség, hogy mikor vonulnak majd be a legöregebb népfőlkövek. Sokan abban a főlévésben voltak, hogy már az idén meg fog történni a behívás. Ez a tudat rengeteg zavart idézett elő. Sokan síceket elvegeztek az 53. vetéseket, mások elhagyták minden munkájukat, nagyszabású készülődéseket tettek a bevónulásuk. De sokan voltak már eddig is olyanok, akik még bár nem tudták a bevónulási időpontot, felmentes, vagy bizonyos ideig szülő szabadságállítás iránt kéremltek. Az ilyen kérvények természetesen felesleges munkát okoztak mindenkéfé, mert ha valaki p. o. 4 hónapi szabadságot kert és most adta be kérvényét, azt azonnal el is intézték és az ülető, mint szabadságot, illetve 4 hónapra felmentett népfőlkő élvezte a felmentési, anélkül azonban, hogy erre szükség lett volna. Most, mint hivatalosan értesülünk, ezekenek az öreg népfőlköknek a behívása az eddigi tervek szerint legközelebb márciusban fog megtörténni. Március előtt semmiesetre sem hívják be őket. A behívás ideje márciusnál csak később, de hamarabb nem követhetik be.

— **Helypénzesedésünk forgalma a múlt október hónapban a következő volt:** a piaci helypénzből 1886 K 24 fill., a kis mázsa díjból 79 K 68 fillér, és az október hó 24-én megtörtött országos vásár alkalmával 2118 K 8 fillér, összesen 4084 kor. helypénz folyt be. A múlt év október hónapban ugyannyi cölcsken beszédtek 4745 K 52 fillért, tehát a múlt havi bevétel 661 K-val kevesebb.

— **A gabona rekvirálása.** A földművelésügyi miniszter távirati uton a következő leíratot intézte a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének közlételeiben tartozó valammenyi gazdasági egyesületekhez: A gabona készletek bejelentése és közrűkségletli cölakra való igénybevétele 3925. m. r. szám alatt megjelent rendeletre való hivatkozással felkérem az Egyesületek, szűveskedjék tájékoztatni az érdekelteket, hogy november 1-től

kezdve december hó 25-ig búzát, rozst, kétszerezet, árpat és zabot senkinek sem szabad vásárolni, csak a Haditermény részvétársaságnak, vagy bizományosainak, akik a vásárlás megkezdése előtt a társaság által részükre kiállított igazolójegyet polgármesternek láttamozás végett bemutatják. Aki búza, rozs, kétszerez, árpa, zab termését a Haditermény részvétársaságnak november 18-tól december hó 25-ig eladja vagy felsajnálja, gabonszáját a hatóságilag megállapított legmagasabb árat s az 1916. január 1-e után az át nem vett termények után havonként és métermázsánként 20 fillér terítési díjat kap.

— **A hadifoglyok élelmezési térítése** tárgyában kiadott miniszteri rendelet szerint bármiféle munkánál alkalmazott hadifoglyok után a munkaadóknak-e hó 16-tól kezdve élelmezési térítés nem jár, tehát ezen időponttól kezdve hadifoglyok után élelmezési térítés senki sem kap, aki ilyen felvétel mellett hadifoglyokat tovább igénybe venne nem k-vánja, azokat 8 napi felmondási határidővel a pozsonyi katonai parancsnokságnal felmondhatja illetve november 16-ára rendelkezésre bocsáthatja felelőség mellett.

— **Steiner-Hay ruha alapítvány** ezidei kamatát a főgimn. igazgatótanács L'wii Ambrus és Szentpétery Sándor főgimn. tanulóknak tette oda.

— **A márka átszámítási kulcsa.** A kereskedelmi miniszter a Németországkal való postalaványforgalomban (közönséges távirati utánvételi és postai megbízási utalványoknál) a befizetési (átszámítási) kulcsot további intézkedésig 100 M. egyenlő 145 K. vagyis 100 K. egyenlő 69 M. Pí-ben állapította meg. *Ceruzaviz.*

— **Öngyilkosság.** Sánta Erzsébet (volt Czák Mihályné) 48. éves nagykőrösi lakosnő a X. ker. Bálvány utca 311. számú lakásán felakasztotta magát — meghalt. Tettenek oka ismeretlen.

— **A magyar bortermelők körében** nagy aggodalmat kelt a rézgálic és szénkének a hiánya. Nehogy a gyér tessell ver arított szőlőbőken a filloxera elhatalmasodjék és a jövő یدnyében a szőlők a peronoszporóval szemben védőtenek maradjanak, sürgősen intézkedni kell, hogy a rézgálic, a perocid és szénkének a gazdálkák rendelkezésére álljon. Ezen kérdés megvitatása céljából a Magyar Szőlősgazdák Egyesülete f. hó 16-án délutél 10 órára Budapestn nagygyűlést fog tartani, melyen az ország minden szőlőbirtokosa részt vehet.

— **Az Élet szépirodalmi és művészeti** hetiáll (szerkeszti Andor József) nov. 7-i száma a következő gazdag és bő tartalommal létezik meg: Az élet hatalma. Husvét József. — A katonavonat. (Költemény.) Takács Edih. Rokonlelkimekhez. (Költemény.) Fábian Géza. — Ellenésgek. (Elbeszélés.) Peczely József. — Sivatagban. öserdőben... (Regény.) Sienk-écs -Banyai. — Mi történni Romániában? Dr. Pál István. — Tavaszról öszi. Halapi Jenő. — Kultúra. — Héiről-hétre. — Szerkesztői üzenetek. Ezenkívül egész sokaságát közli az érdekes és aktuális képeknek. A kitűnőlapot melegen ajánljuk olvasónk figyelmébe. Szerkesztés és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári út 15. C. Helyfőiratát ár félévélre korona. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatal.

— **Tábori postadobozok** 100, 150, 250 és 350 grm. tartalomhoz 6 féle alakban kaphatok Székely Albert könyvkereskedésben.

— **Borzalmas halállal** mult ki Csor-dás István lajosmizei 42 éves földmívelő. Mőta tudomására jutott, hogy úja sorozás céljából neki is jelentekni kell, s ha bevállik be kell vonulnia: buskomorrá tette a gondolat, hogy slyos beteg feleségét és 6 kis gyermekét itt kell hagynia kereső és gyámol nélkül. A családjára való vigasztalan jövön tinődve indult el tanyai lakásáról a községjárára jelentekni. Rendes szokása szerint, mint legjobb és legegyszerűbb utat, a vasuti pályátesten, a sinek között igyekezett a falu felé. Sőtét gondolatában elmerőlvé, nem vette észre, hogy mögötte vonat közeledik. Mire észrevette, már késő volt, iélre ugriani nem volt ideje s a vonat derékban szelte ketté a boldogtalant. Az esetnek szemtanúja nem volt. Mivel a szegény ember életi felesége régi, nagy betegséggével és kis gyermekkel együtt járó örméltetés és nélkülözés már régóta elkedvetlentették, nem tartják lehetetlennek, hogy a szerencsétlen ember a megunt nyomor elől önkényl kerestett a halálban nyomeket és szándékosan vette magát a vonat elé.

Közzgazdaság.

Ingatlanok forgalma.

Pető János és neje megvették Kókény János József nyilasi ingatlanát 1800 kor. Török József megvette Tórci Sámuelné 1423 n.-öl nyilasi szőlőjét 1300 kor. Hatvani Mátyás és neje megvették özv. Pankólat Sándorné 952 n.-öl cisvári ingatlanát 1880 kor.

Szics Miklós és neje megvették Szűcs Ferenc Kőmáni hegyi szőlőjét 800 kor.

Deák Pál és neje megvették Kertész Sándor és testvéri s özv. Szentpéteri Sándorné s társa IV. ker. 307. sz. házát 5000 koronáért.

Jambor Gábor és neje megvették Nagy Lajos ökéskei ingatlanát 3000 kor.

Szamosközi Sándor és neje megvették K. Bagó Lajóné újkecskei 1125 n.-öl szőlőjét 500 kor.

Balla István és neje megvették Balla Albert újkecskei 6 hold 734 n.-öl ingatlanát 4600 kor.

Balla Lajosné megvette Bazi Lajos mintegy 6 és fél hold újkecskei ingatlanát 4800 kor.

Cseli József és neje megvették özv. Zoboki Andrásné és gyermekei újkecskei I. hold 805 n.-öl ingatlanát 3200 kor.

Balla Gáspárné megvette Lengyel Pál újkecskei ingatlan részét 850 kor.

Bretus Mihály és neje megvették: Bása Gáspár és neje újkecskei 202 n.-öl ingatlanát 620 kor.

Sáfrán István és neje megvették Jakubec István és neje I. ker. 263. számú házát 2400 kor.

Szűcs Mihály és neje megvették Szűcs Ferencné Mária 5 hold 125 n.-öl feketei ingatlanát 1300 kor.

Özv. Frank Zsigmondné megvette Donáth László és neje házát 16000 kor.

Minden igaz honpolgárnak — aki pénzféleséggel bír — legszentebb hazafias kötelessége, hogy a 3-ik hadikölcsönből jegyezzen. Jegyezni i. évi november hó 17-ig lehet.

35 dekás **tábori fadóbozok**
kaphatók: **SZÉKELY ALBERT**
könyvkereskedésében.

Mindenek keresték a Nagykö-
rösi „Hangya” Fogyasztó és Értéke-
sítő Szövetkezethez.
Ajánlatokat elfogad
Csizmadia Sándor
ügyvezető elnök.

Van szerezni értesíteni a
n. a. közönséget, hogy ál-
l: landon vasárolni: <<

FEHÉR BABOT

a napi legmagasabb áron.

Faragó István

X. ker. 190. szám (a gimnázium mellett.)

Vegyesek.

1 lakás mely 3 szoba, konyha, speiz stb. mellékhelyiségből áll közel a csirke-piachoz azonnal kiadó. Cim Székely Albert könyvkereskedésében.

Szűcs Sándor nagykőrösi erdő-
béli guja gazdasága kereti a gazdákat, kiknek az erdőben marhájuk volt, hogy elcsereledött 2 db üsző; az egyik 1 veres, tarka hasas, a másik másfél-
éves lakó üsző, fuléből egy kis rész ki van vágva, ez a jele. Kéretnek a gazdákat a marhákat megtekinteni V. ker. 12. szám alatt Szabó Ambrusnál. 2-3

Eladó föld.

Gorócz Ambrus tulajdonát fele részben képező VI. ker. 18. sz. ház, bokrosi 3 vekás szőlő és föld, gózány 9 és fél vekás föld és rét ingatlanjaitak eladó; értekezni lehet Dr. Horvát Márton ügyvédi irodájában.

Eladó ház.

A kecskeméti utcából nyíló Halász László cipészmeister ur szomszédságában levő ház, mely 2 külön álló lakrészt alkot két-két szoba és konyhával, azonkívül szép gyümölcsös tágas udvarkerttel kedvező, fizetési feltételek mellett örök áron eladó. Jelenleg azonnal használatba kiadó a gyümölcsös kerttel együtt.

A Nagykö-rösi „Hangya” Fogyasztó és Értékesítő Szövetkezet igazgatósága ez uton kéri

fuvarosokat

hogy a vasúttól való áru-
beszállításokra ajánlato-
kat adjanak be
Csizmadia Sándor
ügyvezető elnökhez.

Korszakos ujdonság!!

A harctéren küzdő kato-
nák részére küldjön min-
den hozzátartozója egy
szabadalmazott

Tábori zsebkályhát.

Egy kályha 12 rud me-
legítő préselt szénnel
együtt három korona.

Kapható:

Székely Albert
könyvárúsnál.

== Vidéken lakó ==
urak és hölgyek,

kik a helybeli egyé-
nekről jól vannak
tájékozva, fáradság
nélkül juthatnak
diszkrét és tiszt-
ségek

mellékjövdelemhez.

Groszvald E.,
Budapest,
Futo-ut a 38. szám.

DEUTSCH, NEU ÉS TÁRSAI,

mini a

Hadi Termény Bank

bizománynál közhírré teszik, hogy tisztán felrostalt,
egész-szeget rozsozt a legkisebb mennyiségben is va-
szagos szálitva átveszik, s ennek métermagasját is:

29 koronáért fizetik.

Magyar-Orosz nyelvtan kapható

Székely Albert könyvkeres-
kedésében. **Ára 60 fill.**

A buzáért, rozsozt, kétszeresért, árpaért és zabér követelhető leg-
magasabb árak.

A terület megnevezése	BUZA		ROZS		RÉT- SZERES		ÁRPA		ZAB	
	legmagasabb ára métermázsánként (100 kilogramm)									
	aug. 1-10- ig	aug. 10-15- ig	aug. 10-15- ig	aug. 15-21- ig	aug. 21-15- ig	aug. 1-10- ig	aug. 10-15- ig	aug. 10-15- ig	aug. 10-15- ig	aug. 10-15- ig
Nagykőrös város területe	38 50	37 50	36 50	29			28		28	

Hirdetéseket jutányosárbán vesz fel lapunk kiadóhivatala.

Mindentéle
gazdasági gépek:

U. M. Bächer ekék, Melichár vetőgépek, Tárcsás
boronák, mérlegek és ehhez való sulyok,
a legolcsóbb árakon beszerezhetők;

NEU JAKAB gabonakereskedő gazdasági gépraktárában.